

Nežádanější muži jsou ti zadaní

STATISTICKÁ ANALÝZA DAT, PSY 117

Alena Kajanová
333316, Psychologie - Sociologie

Vyučující: Mgr. Stanislav Ježek, Ph.D.

Mgr. Jan Širůček

Datum odevzdán přepracované práce: 25.5. 2010

Fakulta sociálních studií MU, 2009/2010

Pro svou seminární práci jsem zvolila článek *Nežádánější muži jsou ti zadaní, ukázal experiment¹* a původní výzkumnou zprávu, která pochází z Oklahoma State University, Department of Psychology. Na článku mne zaujalo to, že se odvolává na vědecký časopis *Journal of Experimental Social Psychology*, kde autorky daný výzkum presentovaly. Po přečtení anglického článku jsem získala dojem, že ten český je jakýmsi překladem jeho abstraktu. Vyhledala jsem původní výzkumnou zprávu, jejíž shrnutí doplňuji rovnou o rozdíly mezi studií a českým článkem a poukazuji na „problémy“, které takové rozdíly mohou způsobit.

Výzkum byl zaměřený na preferenci zadaných či nezadaných mužů zadanými nebo nezadanými ženami. Teoretický podklad studie se odvolává na množství různých experimentů zaměřených na generové diferenciaci v preferenci partnerských typů. O teoretickém pozadí, respektive východiscích výzkumu, se článek nezmiňuje. Vytrhává tak celou problematiku z kontextu, neboť se čtenář neznalý problematiky nemá šanci dozvědět, že ke zkoumanému jevu dochází například i ve zvířecí říši.

Výzkumný vzorek se skládal z 184 studentů bakalářského studia (97 žen) z Oklahoma State University, z nichž 46 % bylo nezadaných a 54 % bylo zadaných. Účast na výzkumu byla v seminářích. Článek uvádí pouze 184 studentů a studentek, tedy nepracuje již s údajem o jejich partnerském stavu, čímž způsobuje další zkreslení. Čtenář má tendenci domnívat se, že partnerský vztah nemá žádný vliv na odpovědi v šetření.

Nejprve účastníci výzkumu vyplnili dotazník podobný dotazníku pro seznamku. Respondentům byla ale počítačově předložena jen jedna fotografie, která simulovala průměr nejatraktivnějšího protějšku. V profilu byl uveden též náhodně přiřazený partnerský stav osoby na fotce. Tyto informace v českém článku chybí, ovšem ani v původní studii není, dle mého názoru, jednoznačně vysvětleno, proč nebyly použity skutečné preferované profily, domníváme se jen, že je tomu tak z důvodu snížení nákladů na výzkum. Český článek vyvolává dojem, že respondentům byly předloženy obě varianty – tedy jak zadaný, tak nezadaný protějšek a k nim měli zaujmout nějaký postoj.

Původní studie obsahuje seznam otázek, které byly respondentům předloženy. Jedná se vedle ohodnocení atraktivity osoby v podstatě o vyjádření vlastní iniciativy v případě seznamování se. Článek nehovoří o tom, jaké otázky byly pokládány, po stručném představení

¹ <http://aktualne.centrum.cz/veda/clanek.phtml?id=646067>

výzkumného vzorku, popisuje ihned výsledky. Čtenář tak je ponechán v domění, že celý výzkum byla založen na jediné otázce týkající se fyzické atraktivity druhého pohlaví.

Studie předpokládala vliv následujících faktorů: pohlaví (ženy vs. muži), stav hodnotícího (zadaný vs. nezadaný), stav hodnoceného (zadaný vs. nezadaný). Vliv těchto proměnných byl zjišťován analýzou variance (ANOVA). O statistickém způsobu zpracování článek nehovoří. Napadlo mne, že jeho čtenář tak může mít pocit, že jednoduše byly sečteny pozitivní a negativní odpovědi na jedinou otázku a byl z nich udělán aritmetický průměr.

Hlavním závěrem předkládané studie bylo, že muži měli větší zájem o cílové ženy, než ženy o muže, bez ohledu na to, zda byla žena zadaná nebo svobodná. Nicméně, jak autoři předpokládali (opět na základě teoretických vymezení), svobodné ženy se více zajímají o muže zadané. Článek má jednu velkou nevýhodu a to tu, že pracuje pouze s tím, proč se volným ženám více líbí zadaní muži. Nezmiňuje vůbec muže jako takové a ani zadané ženy. Patrně proto, že výsledky ostatních souborů nepřinášely natolik zajímavé odpovědi pro čtenáře. Přitom skutečnost, že pohlaví bylo tím nejvýznamnějším signifikantním faktorem považují za významnou zmínit.

V článku presentované informace jsou převáděny do „čtivějšího jazyka“ typu: „Ukázalo se, že když zkoumané nezadané ženy slyšely, že zobrazený muž je volný, zaujal 59 procent z nich. Zato když se o tomtéž člověku dozvěděly, že je zadaný, líbil se hned devadesáti procentům z nich.“, který sám o sobě obsahuje spoustu nepřesností. Jednak výzkum nebyl založený na auditivní formě, jednak nedocházelo ke zpětnému testování respondentek v tom smyslu, že by těm samým byly předloženy obě možnosti – zadaný i nezadaný muž.

Studie také obsahuje možná zkreslení výzkumu (pouze jeden prototyp partnera na fotografii, omezenost otázek), které článek neobsahuje a s kterými se v populárních článcích obecně nesetkáváme, jakoby ani neexistovaly. To může vytvářet dojem, že věda je neomylná a že presentované výsledky jsou absolutně platné.

Zabýváte se jinými věcmi, než statistikou. Práci nepřijímám.

Ob

SJ

